

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКА.

Антонюк Н. А., Грибова А.В.

Організація регулювання діяльності комерційних банків зумовлена особливостями функціонування банківської системи в ринкових умовах, що має життєво важливе значення для економіки. Існує ряд причин необхідності регулювання банківської діяльності: впровадження і розвиток широкого кола банківських послуг в інтересах економіки; забезпечення ефективності і надійності банків і їх спроможності задовольнити потреби їх клієнтів у грошових засобах; забезпечення відповідності банківської системи державній грошово-кредитній політиці; розсудливе регулювання для збереження поодиноких нагромаджень, оперативного здійснення платежів і недопущення банкрутства; забезпечення дотримання банками законів і встановлених правил, що передбачають високий рівень ведення банківської справи і професіоналізму.

Фінансова діяльність банку - це заходи, які проводить банк для формування необхідних фінансових ресурсів для забезпечення нормального його функціонування та найбільш раціонального їх використання (розміщення) з метою отримання максимального доходу (прибутку). Тому аналіз фінансової діяльності банку називають фінансовим аналізом, який включає:

- аналіз фінансового стану комерційного банку;
- аналіз фінансових результатів діяльності банку.

Метою аналізу є оцінка поточного і минулого фінансового стану банку й основних результатів його діяльності. При цьому першочерговою метою аналізу є узагальнююча оцінка і прогноз майбутніх результатів діяльності банку.

Аналіз фінансової діяльності комерційного банку є важливим напрямком економічної роботи банку і повинен вирішувати такі завдання (етапи аналізу):

1. Здійснення контролю за дотриманням обов'язкових економічних нормативів регулювання діяльності комерційних банків передбачений Інструкцією № 386 " Про порядок регулювання і аналізу діяльності комерційних банків": нормативи капіталу, ліквідності, ризику та нормативи відкритої валютної позиції уповноваженого банку;

2. Структурний аналіз активів і пасивів банку з метою оптимізації їх структури для отримання максимального прибутку за умови збереження

ліквідності банку;

3. Аналіз кредитного портфеля банку;

4. Аналіз фінансової стабільності (надійності) банку (оцінка адекватності й достатності капіталу);

5. Аналіз ліквідності банку (збалансованість між статтями і сумами погашення активів і статтями і сумами виконання зобов'язань банку) та розробка заходів щодо утримання ліквідності комерційних банків (обов'язкове резервування та операції "РЕПО");

6. Аналіз фінансових результатів діяльності банку (аналіз доходів, витрат, прибутку та оцінка ефективності діяльності банку);

7. Аналіз банківських ризиків (аналіз управління та заходи зниження валютного, відсоткового, кредитного, ринкового та інших банківських ризиків);

8. Узагальнююча оцінка фінансового стану банку і визначення його рейтингу (система CAMEL).

Інформаційна базаю аналізу діяльності комерційного банку є дані бухгалтерського обліку і звітності банків: балансовий звіт; звіт про прибутки і збитки; звіт про зміни у власному капіталі; звіт про рух грошових коштів та загальна інформація про діяльність банку.

Аналіз достатності капіталу банку, ліквідності й прибутковості дає можливість оцінити ефективність управління, таким чином, визначити спроможність банку конкурувати на ринку банківських послуг, а також оцінити вплив макрофінансової політики на діяльність банківської системи.

Можна сказати, що кожний з представлених аналізів має важливе місце в загальному аналізі діяльності банку, та все ж має сенс виділити найбільш пріоритетні, наприклад, результати проведеного аналізу банком установлених економічних нормативів регулювання його діяльності характеризують стан фінансової стабільності банку, його платоспроможність і ліквідність, але вони не розкривають причин, які впливають на зміни цих нормативів, на відміну від структурного аналізу балансу комерційного банку.

Враховуючи, що за ринкових умов банківська діяльність обов'язково має ризик, тому виникає необхідність в аналізі банківського ризику, в оцінці і розробці заходів зниження його рівня до мінімуму. Керівництво банку має знати наскільки добре воно розпізнало фактори потенційного ризику і сприяло їх нейтралізації з точки зору цілей, поставлених у короткострокових і довгострокових планах банку.